

THE UZBEK LANGUAGE. Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities, 2(1.6 Philological sciences).

7. Yuldasheva, D., & Karshieva, M. (2022, January). PERTINENT TO THE ROLE OF SCIENTIST WOMEN IN THE DEVELOPMENT OF THE SUBJECT UZBEK LINGUISTICS. In Archive of Conferences (pp. 61-62).

8. Yuldasheva, D. B. Organization of terms as a factor for the improvement of economic sciences [Article]. Euroasian Research Bulletin, 2021. International scientific journal, 2.

9. Bekmurodovna, Y. D., & Bakhodirovich, E. D. (2023). PROBLEMS IN THE ERA OF GLOBALIZATION AND INNOVATIVE SOLUTIONS TO THEM. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 11(4), 329-331.

10. Yuldasheva, D. IMPORTANT FEATURES OF TEACHING TOURISM LEXIS AND LITERACY TO INTERNATIONAL STUDENTS. Zbiór artykułów naukowych recenzowanych., 205.

XORIJIY TILLARNI O‘QITISHNING SIFATINI YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANGAN HOLDA TA’LIM SIFATINI OSHIRISH.

I.B.Mattiyev

Samarqand iqtisodiyot va servis
instituti “Tillarni o‘qitish” kafedrasini
(DSc), dotsent +998932240076
ilhom_matiev@gmail.uz

Annotatsiya: Ushbu maqolada chet tillarni o‘qitishning asosiy maqsadi, xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish bo‘yicha tashkiliy chora-tadbirlarni samarali amalga oshirish maqsadi, xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari, milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar darajalari o‘rtasidagi muvofiqlik, pedagogik va axborot texnologiyalari sohasidagi yutuqlar uzluksiz ta’limning barcha bosqichlarida samarali o‘qitish usullaridan foydalanish va uni har tomonlama rivojlantirish masalalari borasida so‘z yuritilgan.

Kalit so‘zlar: milliy va xalqaro, ommalashtirish, bilish darajasi, tizimini kengaytirish, maqsad va vazifalari, rag‘batlantirish, moslashtirish, topshiriqning maqsadi, shaxsiy yo‘naltirilgan, axborot texnologiyalari.

Abstract: In this article, the main goal of teaching foreign languages, the goal of effective implementation of organizational measures for the popularization of foreign language learning, measures to bring the activity of popularizing foreign

language learning to a qualitatively new level, national and international compatibility between the levels of recognized certificates, achievements in the field of pedagogy and information technologies, the use of effective teaching methods at all stages of continuous education and its comprehensive development are discussed.

Key words: national and international, popularization, level of knowledge, expansion of the system, goals and objectives, motivation, adaptation, goal of the assignment, personal oriented, information technology.

Аннотация: В данной статье основная цель обучения иностранным языкам, цель эффективной реализации организационных мер по популяризации изучения иностранных языков, меры по выводу деятельности по популяризации изучения иностранных языков на качественно новый уровень, национально и международно признанная совместимость между обсуждаются уровни сертификатов, достижения в области педагогики и информационных технологий, использование эффективных методов обучения на всех этапах непрерывного образования и его всестороннее развитие.

Ключевые слова: национальный и международный, популяризация, уровень знаний, расширение системы, цели и задачи, мотивация, адаптация, цель задания, личностно-ориентированный, информационные технологии.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2021-yil 19-maydagi PQ-5117-son qaroriga muvofiq, shuningdek, xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish bo‘yicha tashkiliy chora-tadbirlarni samarali amalga oshirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qabul qildi: Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta’lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi bilan birgalikda xorijiy tillarni bilish darajasini baholovchi xalqaro tan olingan sertifikatlar ro‘yxatini hamda xorijiy tillarni bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar darajalari o‘rtasidagi muvofiqlikni tasdiqladi.

Vazirliklar va idoralar xorijiy tillarni bilish darajasini baholovchi xalqaro tan olingan sertifikatlar ro‘yxati hamda xorijiy tillarni bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar darajalari o‘rtasidagi muvofiqlik jadvali asosida tizimlaridagi xodimlarga ustamalar belgilash uchun har yili o‘zlariga taalluqli bo‘lgan sertifikatlar ro‘yxatlarini tasdiqladi.

O‘zbekiston mustaqillikka erishganidan buyon barqaror ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotiga ega yangi demokratik huquqiy davlat qurilishini amalga oshirishning o‘z yo‘lini tanladi. “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonunga muvofiq, jamiyat va davlatning iqtisodiy, ijtimoiy, ilmiy-texnikaviy va madaniy ehtiyojlariga javob beradigan ijtimoiy rivojlanishning ustuvor yo‘nalishi deb e‘lon qilindi. Mamlakatimizda ta’lim tizimini islah qilish yangi, eng samarali ta’lim usullari,

axborot texnologiyalari va imkoniyatlarini izlashni nazarda tutadi. “O‘zbekistonda yangi pedagogik va axborot texnologiyalari ta’limning barcha sohalariga - o‘quv jarayoni, ma’muriy boshqaruv, ilmiy sohaga joriy etilmoqda” [1, 40]. Yangi pedagogik va axborot texnologiyalari sohasidagi yutuqlar uzluksiz ta’limning barcha bosqichlarida samarali o‘qitish usullaridan foydalanish imkonini berdi. O‘zbekistonda innovatsion yutuqlar uchun barcha darajalarda sifatli ta’lim tizimi bo‘lishi kerak. O‘qitish va o‘rganish tizimini kengaytirish va yangi o‘qitish usullaridan foydalanish nuqtai nazaridan yangi pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanishning past darajasi hali ham mavjud. Pedagogik va axborot texnologiyalaridan keng foydalanish sizga ko‘proq moslashuvchanlik va kam xarajat bilan ta’lim olish uchun kurslarni tanlash, oliy ta’lim tomonidan taqdim etilgan tegishli mutaxassisliklar mazmunini o‘rganish imkonini beradi. “Chet tillarni o‘qitishning asosiy maqsadi talabalarning kommunikativ madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish, chet tilini amaliy o‘rganishga o‘rgatishdir” [2].

Talabalarga xorij tillarini o‘qitishda qu‘yidagi metod va usullarni taqdim qilish mumkin. Hamkorlikda o‘qitish, loyiha usullari, yangi axborot texnologiyalari, Internet–resurslardan foydalanish, masofaviy o‘qitish kabi zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalar shaxsiy yo‘naltirilgan, differentsiatsiyalashgan ta’lim yondashuvini amalga oshirishga va ta’lim jarayonining sifatini oshirishga yordam beradi. Hamkorlikda o‘qitishning asosiy tamoyillari shulardan iborat bo‘ladi.

Talabalar guruhlari shakllantiriladi, shu bilan birga, har bir guruhda kuchli, o‘rta va zaif talabalar bo‘lishi kerak. Guruhga bitta vazifa beriladi, ammo u bajarilganda guruh a‘zolari o‘rtasida ro‘llar taqsimlanadi. Bir talabani emas, balki butun guruh ishi baholanadi ya’ni, butun guruh uchun bitta ball beriladi. O‘qituvchi topshiriqni bajarish uchun hisobot beradigan guruhdan talabani tanlaydi. Agar zaif talaba guruhning birgalikdagi ish natijalari haqida batafsil ma’lumotga ega bo‘lsa, boshqa guruhlarning savollariga javob berishi mumkin bo‘lsa, demak, maqsadga erishish va guruh vazifani bajarishi kerak, chunki har qanday topshiriqning maqsadi uning rasmiy bajarilishi (to‘g‘ri/noto‘g‘ri qaror) emas, balki har bir guruh talabasi tomonidan materialni o‘zlashtirishdir.

“Hamkorlik texnologiyasidan foydalangan holda siz grammatik vazifalarni, uy vazifasini tekshirish vazifalarini, o‘qish matni ustida ishlashni, loyiha bo‘yicha birgalikdagi ishlarni, imlo ko‘nikmalarini ishlab chiqishni, so‘z birikmalarida ishlashni amalga oshirishingiz mumkin” [3,138]. Talabalarning mustaqil ta’lim faoliyatini rag‘batlantirish muammosi juda muhimdir. Hamkorlikda ishlash, bilim faoliyati uchun, muloqot qilish uchun ajoyib rag‘bat beradi, chunki bu holda siz har doim do‘stlaringizning yordamiga tayanasiz. Ushbu texnologiyaning asosiy prinsipi: biz o‘zimiz uchun mas’uliyatni o‘z zimmamizga olamiz.

Har bir inson nafaqat o‘z muvaffaqiyati uchun, balki uning jamoa a‘zolarining muvaffaqiyati uchun ham mas‘uldir. Yana bir zamonaviy usullardan biri loyiha metodi hisoblanadi. Loyiha metodi shaxsga yo‘naltirilgan ta‘limni ta‘minlaydigan texnologiyalardan biri-ijodiy qobiliyatlarni, kognitiv faollikni va mustaqillikni rivojlantirish uchun taklif qilinadigan shaxsga yo‘naltirilgan. “Loyiha metodi talabalarning muloqot qobiliyatlari, muloqot madaniyati, fikrlarni qisqacha va osonlik bilan bayon etish qobiliyati, aloqa bo‘yicha hamkorlarning fikrlari bilan bo‘lishish, turli manbalardan ma‘lumotlar olish qobiliyatini rivojlantirish, shuningdek zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida qayta ishlash qobiliyatini shakllantiradi. Ishning loyiha shakli talabalarga o‘zlari to‘plagan bilimlarni mavzu bo‘yicha qo‘llash imkonini beradigan eng dolzarb texnologiyalardan biridir” [3,141].

Ya‘ngi axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish nafaqat yangi texnik vositalar, balki ta‘limning yangi shakllari va usullari, ta‘lim jarayoniga yangi yondashuv xam tushuniladi. Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishning asosiy xususiyatlari-ta‘limni farqlash va individuallashtirish, shuningdek, o‘quvchilarning kognitiv ijodiy faolligini rivojlantirish imkoniyatlarini nazarda tutadi. Ingliz tilini o‘rganishda yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish bizga ish shakllarini diversifikatsiya qilish va darsni qiziqarli qilish imkonini beradigan metodik vositalar va texnikani tanlashga yordam beradi [4,35 b.]. AKTdan foydalanishda quyidagi afzalliklarga ega bo‘ladi: ta‘lim jarayonining doirasi kengayadi, uning amaliy yo‘nalishini qo‘llab-quvvatlaydi, talabalarning o‘qitishdagi motivatsiyasini oshiradi, shaxsni muvaffaqiyatlarga erishish uchun sharoit yaratadi, fanga bog‘liqlikni rivojlantiradi va kuchaytiradi, talabalarning ijodiy qobiliyatlarini, ularning mustaqilligini rivojlantiradi, mavzu bo‘yicha bilim sifatini oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Нигай, Л.С. Использование современных педагогических технологий как одно из условий повышения качества образовательного процесса на уроках иностранного языка. Актуальные вопросы современной педагогики: материалы III Междунар. науч. конф. (г.Уфа, март 2013 г.) — Т. 0. — Уфа: 2013. — С. 138-141.

2. Аллаярова, С.Н. (2019). Педагогик технологиялар ва актларни қўллаш олий таълим сифатини ошириш омили сифатида. Журнал Социальных Исследований, (6).

3. Ашурова Д.У.Преподавание лингвистических дисциплин в языковом вузе. Сборник научных трудов по материалам Четвертой Международной научно-практической конференции (г. Воронеж, 19–20 февраля 2019 г.)

4. Волков, Ю. Традиционные и новые технологии обучения: “принцип дополнительности” / Ю. Волков// Высшее образование в России. - 2003. с.35-43.

5. Mattiev, I.B. (2022, February). Innovation technologies in education system and their use. In Conference Zone (pp. 167-168).

6. Маттєв И.Б. (2022, февраль). Важность дистанционного образования в независимом образовании. в конференц-зоне (стр. 20-23).

7. Маттєв, И.Б. (2022). Таълим тизимида инновацион технологиялар ва уларнинг қўлланилиши. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 1(11), 22-24.

XORIJIY TILLARNI O‘RGANISH TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH VA UNING ISTIQBOLLI YO‘LLARI

T.K.Mardiyev SamISI dotsenti
Sevinch Olimjon qizi Bozorboyeva
IRB 122-guruh talabasi
sevincbozorboeva14@gmail.com

Annotatsiya: Xorijiy tillarni o‘rganish tizimini yanada takomillashtirish uchun har xil video darsliklar, yosh bolalarning e’tiborini jalb qiladigan har materiallardan foydalanish kerak. Xorijiy tillarni o‘rganish bo‘yicha har xil talablar qo‘yish lozim. Xorijiy tillarni o‘rganish faqat o‘sha darsdagina o‘sha tildan foydalanish kerak degani emas, aksincha o‘zining tili kabi ko‘proq ishlatish kerak. Xorijiy tillarni o‘rganishning istiqbolli yo‘llaridan to‘g‘ri va unumli foydalansak, o‘sha tilni o‘rganish va o‘rgatish koeffitsiyenti oshadi.

Kalit so‘zlar: yuqori sifatli, video darsliklar, interaktiv dasturlar, taqdim etish, istiqbolli yo‘llar, xorijiy til uchun sertifikatlar, yangi texnologiyalar, samarali kurslar, til bo‘yicha materiallar.

Аннотация: В целях дальнейшего совершенствования системы изучения иностранных языков необходимо использовать различные видеоуроки, все материалы, привлекающие внимание детей раннего возраста. Существуют различные требования к изучению иностранных языков. Изучение иностранных языков не означает, что вы должны использовать этот язык только на этом уроке, а скорее то, что вы должны использовать его больше, как свой родной язык. Если правильно и эффективно использовать перспективные способы изучения иностранных языков, коэффициент изучения и преподавания этого языка увеличится.

Ключевые слова: высокое качество, видеоуроки, интерактивные программы, презентация, перспективные направления, сертификаты по иностранному языку, новые технологии, эффективные курсы, языковые материалы.